

500'ÜN 2018 YILI KARNESİ AÇIKLANDI

İhracat ve satışta

REKOR BÜYÜME

Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunun

cirosu 2018'de son 14 yılın en yüksek büyümesini yaşadı ve yüzde 34,5 artışla 878 milyar TL'ye çıktı. İlk 500'ün ihracatı 2018'de önceki yıla göre yüzde 11,3 artışla 71,8 milyar dolara yükseldi

107,8 milyar TL'lik faaliyet kârı

İSTANBUL Sanayi Odası'nın 2018 araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu TÜPRAŞ olurken, Ford ikinci, Toyota üçüncü sırada yer aldı. Listede Toyota'yı sırasıyla Oyak-Renault, Tofaş, Arçelik, İskenderun Demir ve Çelik, Ereğli Demir ve Çelik, İçdaş Çelik ve Hyundai Assan takip etti. ISO 500'ün üretimden satışları son 14 yılın en yüksek büyümesi oldu ve yüzde 34,5 artışla 878 milyar TL'ye çıktı. İlk 500'ün ihracatı 2018'de önceki yıla göre yüzde 11,3 artışla 71,8 milyar dolara yükseldi. Böylece ISO 500'ün ihracat artış oranı, yüzde 7 olan Türkiye ve sanayi ihracatı artış oranının üzerinde gerçekleşti. 2018'de en fazla ihracatı 5,7 milyar dolarla Ford, 4,3 milyar dolarla Toyota ve 3,4 milyar dolarla Oyak-Renault yaptı.

Üretimden net satışlar 878 milyar TL

ISO 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, 2017 yılında 652,7 milyar lira olan üretimden net satışlarını 2018 yılında yüzde 34,5 gibi yüksek bir büyüme performansı ile 878 milyar liraya çıkardı. Toplam faaliyet kârı mutlak büyüklüğü ise 2017'de 70,6 milyar TL iken 2018 yılında yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Geçen yıl ilk 500 büyük şirket 107,8 milyar liralık faaliyet kârı elde etti. ISO 500'de 2017 yılında yüzde 62,9'a kadar yükselen borçların payı, 2018 yılında 4,1 puan daha arttı ve yüzde 67'ye ulaştı. ISO 500'ün mali borçları da yüzde 35,3 oranında artarak 328,6 milyar liraya yükseldi. Geçen yıl kâr eden kuruluş sayısının ise 422'den 381'e düştüğü açıklandı. ISO 500, geçen yıl toplamda 107,8 milyar TL'lik kâr elde etti. 5'te

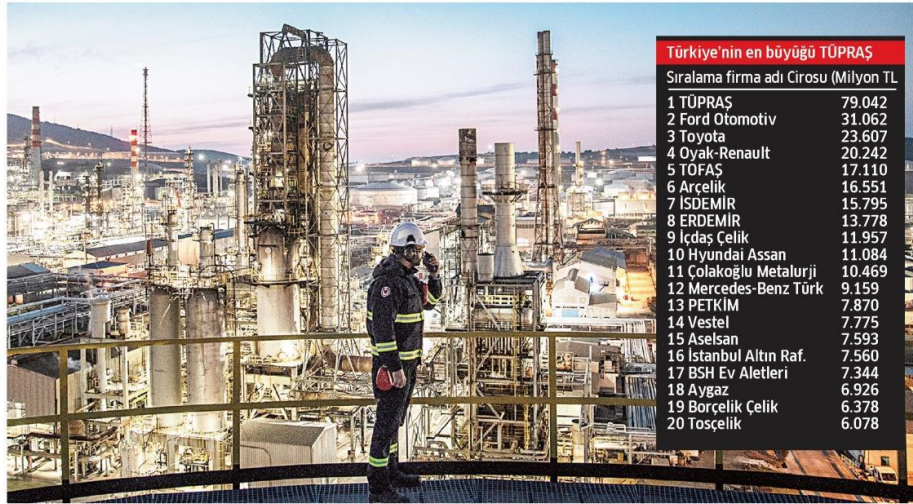
TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞUNUN 2018 KARNESİ AÇIKLANDI

Gelirleri, kârı ve borçları arttı

Türkiye'nin dev kuruluşlarının, üretimden satışları son 14 yılın en yüksek seviyesine ulaştı ve yüzde 34,5 artışla 878 milyar TL'ye çıktı. Bu dönemde faaliyet kârını yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL liraya yükselten devlerin mali borçları da yüzde 35,3 artış göstererek 328,6 milyar TL olarak gerçekleşti

TMSF'deki şirketler ISO 500'de

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETO) darbe girişimine ilişkin yürütülen soruşturma kapsamında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilen şirketlerden Aynes Gıda, Boyçelik Metal, Boytaş Mobilya, Boyteks Tekstil, Form Sünger, HES Hacılar Elektrik, İstikbal Mobilya, Küçükbaş Yağ ve Naksan Plastik de ISO 500'de yer aldı.

Türkiye'nin en büyüğü TÜPRAŞ

Sıralama	Firma adı	Cirosu (Milyon TL)
1	TÜPRAŞ	79.042
2	Ford Otomotiv	31.062
3	Toyota	23.607
4	Oyak-Renault	20.242
5	TOFAŞ	17.110
6	Arçelik	16.551
7	İSDEMİR	15.795
8	ERDEMİR	13.778
9	İçdaş Çelik	11.957
10	Hyundai Assan	11.084
11	Çolakoglu Metalurji	10.469
12	Mercedes-Benz Türk	9.159
13	PETKİM	7.870
14	Vestel	7.775
15	Aselsan	7.593
16	İstanbul Altın Raf.	7.560
17	BSH Ev Aletleri	7.344
18	Aygaz	6.926
19	Borçelik Çelik	6.378
20	Tosçelik	6.078

Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu, 2018 yılında tüm olumsuzluklara rağmen hem üretimlerini, hem de karlarını artırmayı başardı. Devletin bu dönemdeki mali borçları da hızla yükseldi. "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Araştırması"nın sonuçları İstanbul Sanayi Odası Başkanı Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan tarafından açıklandı.

Geliri yüzde 55 arttı

Buna göre, Koç Holding şirketlerinden TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 79 milyar lira 42 milyon lirayla listede ilk sırayı aldı. TÜPRAŞ'ın geliri 2018'de yüzde 55 yükseldi. Ford 31 milyar 63 milyon lirayla ikinci, Toyota ise 23 milyar 608 milyon lirayla üçüncü oldu. Listede Toyota'yı sırasıyla Oyak-Renault, Tofaş, Arçelik, İskenderun Demir ve Çelik, Ereğli Demir ve Çelik, İçdaş Çelik ve Hyundai Assan takip etti. Listede ilk 3 sıra değişmezken, geçen yıl beşinci basamakta yer alan Oyak-Renault, 2018'de dördüncülüğe yükseldi. Tofaş ise dördüncü sıradan beşinciliğe geriledi.

İlk 10 sırada yer alan şirketlerde ciddi bir değişim görülmezken, sadece dördüncü ile beşinci sıradaki şirketler yer değiştirdi.

İhracat yüzde 11 arttı

ISO 500'ün üretimden satışları son 14 yılın en yüksek büyümesi oldu ve yüzde 34,5 artışla 878 milyar TL'ye çıktı. Satışlardaki artışta fiyat yükseltilerinin yanı sıra ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artış rol oynadı. Gerçekleşen büyüme oranı da ISO

500'de son 14 yılın en yüksek büyümesi olarak dikkati çekti. Önceki yıl yüzde 19 olan üretimden satışlardaki reel büyüme ise 2018'de yüzde 11,8'e geriledi. ISO 500'ün faaliyet kârı oranı 1,3 puan iyileşti ve yüzde 9,6'dan yüzde 10,9'a yükseldi. Araştırmaya göre ISO 500'ün ihracatı 2018'de yüzde 11,3 artışla 71,8 milyar dolar oldu. Böylece ISO 500'ün ihracat artış oranı, yüzde 7 olan Türkiye ve sanayi ihracatı artış oranının üzerinde arttı. Bu performansa bağlı olarak ISO 500'ün Türkiye sanayi ihracatı içindeki payı da yüzde 44,5'e yükseldi. Şirketlerin FAVOK büyüklüğü 2018'de yüzde 48 artarak 94,7 milyar TL'den 140,2 milyar TL'ye yükseldi. Böylece firmalar son 6 yılın en yüksek FAVOK artışını gerçekleştirdi. Vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı yüzde 19,7 artarak 53 milyar TL'den 63,5 milyar TL'ye yükseldi. FAVOK'te reel olarak yüzde 23 gibi yüksek bir artış sağlarken, vergi öncesi dönem

kar ve zarar toplamı reel olarak 0,5 azaldı.

Kâr döviz ve faizden

Geçen yıl ISO 500'in faaliyet kârı yüzde 52,7 artarak 107,8 milyar TL'ye ulaştı. İlk faaliyet kârı elde etti. Diğer faaliyetlerden oluşan gelir ve karlar 270 milyar TL, diğer faaliyetlerden oluşan gider ve zararlar ise 214,2 milyar TL olarak gerçekleşti. Bu iki kalemin arasındaki fark alındığında 55,8 milyar TL'lik üretim faaliyet dışı net gelir elde edildi. Bunun 31,5 milyar TL'sini net kambiyo karları oluşturdu. Kalan 24,3 milyar TL ise faiz, iştirak, temettü gelirleri gibi pek çok kalemi içerdi. ISO 500'ün finansman giderlerinin faaliyet kârı içindeki payı yüzde 49,8'den yüzde 88,9'a yükseldi. Yılın ikinci yarısındaki faiz oranları artışı ve TL'deki değer kaybına bağlı olarak enflasyondaki artışlar, ISO 500 için olumsuz mali koşullar yarattı. ISO 500'de faaliyetlerin finansmanında 2017 yılında yüzde 62,9'a kadar yükselen borçların payı, 2018 yılında 4,1 puan daha artarak yüzde

67'ye yükseldi. Geçen yıla göre artış hızını ikiye katlayarak reel olarak büyüme eğilimini sürdüren mali borçlar, yüzde 35,3 artış göstererek 242,9 milyar TL'den 328,6 milyar TL'ye yükseldi.

İhracat lideri Ford

Geçen yıl ISO 500 arasında en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş sırasıyla 5,7 milyar dolarla Ford Otomotiv Sanayi AŞ, 4,3 milyar dolarla Toyota ve 3,4 milyar dolarla

Oyak-Renault oldu. Önceki iki yılda olduğu gibi 2018'de de en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş otomotiv sektörü firmalarından oluştu. İlk 10 arasında 3 milyar 70 milyon dolarla Tofaş dördüncü, 2 milyar 470 milyon dolarla Tüpraş beşinci, 2 milyar 58 milyon dolarla Arçelik altıncı, bir milyar 994 milyon dolarla Hyundai Assan yedinci sırada yer aldı. Sekizinci ve dokuzuncu şirketlerin ismi açıklanmazken, önceki yıl 12. sırada bulunan İçdaş Çelik, geçen yıl bir milyar 176 milyon dolar ihracatla 10. basamağa yükseldi.

Teknoloji ve Ar-Ge'de yükselme dönemi

Yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 37,5 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler alırken, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 4,9 puan azalarak yüzde 35 oldu. Araştırmada seviyendirici gelişme ise orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payının yüzde 20,2'den yüzde 22,2'ye yükselmesi oldu. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı yüzde 3,6'dan yüzde 5,3'e, orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerdeki firmaların yarattığı katma değer payı ise yüzde 23,8'den yüzde 27,5'e çıktı. Ar-Ge yapan firma sayısı da 2018'de 276'ya yükseldi. Böylece firma sayısı 2012 yılından bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. ISO 500'ün istihdamı geçen yıl yüzde 2,4 artarak 690 bin 704'e çıktı. Ödenen maaş ve ücretlerdeki artış da yüzde 20,2 olarak gerçekleşti. ISO 500 içinde yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı da 2018 yılında 2 adet artarak 117'ye yükseldi.

DEVLERİN YÜZDE 11'İ YENİLENDİ

İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Araştırması"na göre, geçen yıl 56 şirketin ISO 500'e ilk kez girilmesiyle listenin yüzde 11'i yenilenmiş oldu. 2017 listesinde yer almayan 79 şirket giren 56 ilk 500'e girmeyi başardı. Listeye yeni giren 56 şirketin, 43'ü ISO İkinci 500'den yükselen, 13'ü de ISO 1.000 dışından gelen şirketlerden oluştu. Bu arada, geçen yıl listenin açıklanmasını istemeyen şirket sayısı 20 olarak gerçekleşti.